

15.12.2015

Asia

Finnpilot Pilotage Oy:n menettely Orrengrundin luotsiasemalla

Osapuolet

Finnpilot Pilotage Oy, Helsinki

Toimenpidepyynnön tekijä:
Alfons Håkans, Turku

Ratkaisu

Asia jätetään tutkimatta.

Vireilletulo

Alfons Håkans on tehnyt 1.4.2015 Kilpailu- ja kuluttajavirastolle toimenpidepyynnön, jonka mukaan Finnpilot Pilotage Oy (jäljempänä Finnpilot) tarjoaa vesikuljetuspalveluja, vaikka yhtiön toimialaksi on alaa koskevilla säädöksillä ja yhtiöjärjestyksessä rajattu ainoastaan luotsauspalvelujen tarjonta. Finnpilotin menettely vääristää Alfons Håkansin mukaan kilpailua venekuljetuksissa yksityisten yrittäjien kanssa.

Toimenpidepyynnön tekijän mukaan Finnpilot kuljettaa luotsiveneillä merivoimien ja puolustushallinnon rakennuslaitoksen henkilökuntaa Orrengrundin luotsiasemalla. Vesibussikuljetuksia Finnpilot on harjoittanut sekä maksumatkaa että tällä hetkellä korvausta vastaan.

Toimenpidepyynnön tekijä pyytää Kilpailu- ja kuluttajavirastoa ryhtymään toimenpiteisiin Finnpilotin markkinahäiriköinnin lopettamiseksi vesibussiliikenteessä.

Asiaselostus ja ratkaisun perustelut

Luotsauspalvelujen tarjonta ja luotsaustoiminnan harjoittaminen on luotsauslaissa (940/2003) säädetty valtion omistaman luotsausyhtiön tehtäväksi. Hallituksen esityksessä (130/2010) laiksi luotsausliikelaitoksen muuttamisesta osakeyhtiöksi todetaan lain 1 §:n yksityiskohtaisissa perusteluissa, että yhtiöön kohdistuva toimialasääntely ilmenisi luotsauslaista, eikä yhtiöllä olisi tarkoitus olla muuta liiketoimintaa. Finnpilotin yhtiöjärjestyksen mukaan yhtiön toimialana on luotsauspalvelujen tarjoaminen vesiliikenteen turvallisuuden ja toimintaedellytysten turvaamiseksi. Yhtiön tehtävänä on huolehtia luotsauslain mukaisten luotsauspalvelujen tarjonnasta sekä muista luotsauskseen liittyvistä tehtävistä ja velvollisuuksista luotsauslaissa määritellyillä vesialueilla.

15.12.2015

Toimenpidepyynnön mukaan Finnpilot harjoittaa Orrengrundin luotsiasemalla vesibussiliikennettä kuljettamalla merivoimien ja puolustushallinnon rakennuslaitoksen henkilökuntaa, mistä aiheutuu kilpailuhaittaa yksityisille alan toimijoille.

Kilpailu- ja kuluttajaviraston asiassa soveltama tutkimatta jättämistä koskeva säännös

Kilpailulain (948/2011) 32 §:ssä on säännös asioiden tutkimatta jättämisestä. Pykälän 1 momentin mukaan Kilpailu- ja kuluttajavirasto asettaa tehtävänsä tärkeysjärjestykseen. Säännöstä koskevien perustelujen (HE 88/2010) mukaan viraston on suunnattava voimavaransa niin, että se puuttuu ensisijaisesti kilpailun toimivuuden, kansantalouden ja yleisen edun kannalta merkittäviin kilpailunrajoituksiin sekä kaikkein vakavimpiin kilpailunrajoituksiin.

Kilpailulain perustelujen mukaan viraston asettaessa tehtävänsä tärkeysjärjestykseen se ottaa huomioon esimerkiksi sen, onko kysymys paljaasta tai vakavasta kilpailunrajoituksesta ja onko kyseessä sellainen periaatteellisesti merkittävä rajoitus, johon tulisi joka tapauksessa puuttua. Arviointiin vaikuttaa myös se, millaisia potentiaalisesti kilpailua rajoittavia vaikutuksia menettelyyn sisältyy, kuinka laajasti kyseinen menettelytapa on käytössä ja kuinka merkittävään taloudelliseen toimintaan tai osuuteen taloudellisesta toiminnasta rajoitus liittyy.

Kilpailulain 32 §:n 2 momentin 1 kohdan mukaan virasto jättää asian tutkimatta, jos ei voida pitää todennäköisenä, että kyseessä on lain 5 tai 7 §:n tai Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 101 tai 102 artiklassa tarkoitettu kilpailunrajoitus.

Kilpailu- ja kuluttajavirasto on tehnyt tutkimatta jättämistä koskevan päätöksensä asiassa seuraavin perustein:

Viraston tulee lain mukaan käyttää toimivaltaansa kilpailulain tavoitteiden mukaisesti ja asettaa niiden perusteella tehtävänsä tärkeysjärjestykseen. Kilpailulain tavoitteiden mukaisesti viraston tulee keskittyä erityisesti kansantalouden ja yleisen edun kannalta merkittävien kilpailunrajoitusten selvittämiseen.

Toimenpidepyynnössä ei ole saatettu todennäköiseksi, että kyseessä olisi rajoitus, joka kilpailulain 1 §:n tarkoittamalla tavalla vaikuttaisi markkinaprosessin toimivuuteen tai tehokkuuteen. Esitetty kilpailunrajoitus vesibussiliikenteessä kohdistuu suppeaan joukkoon ja rajatulle alueelle. Kysymyksessä on merivoimia ja puolustushallinnon rakennuslaitoksen henkilökuntaa palveleva merikuljetus Orrengrundin luotsiasemalla. Asia ei siten näyttäisi

15.12.2015

olevan kansantaloudellisesti merkittävä.¹ Toimenpidepyynnössä ei myöskään ole saatettu todennäköiseksi, että kyseessä olisi kilpailulain 5 tai 7 §:ssä taikka Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 101 tai 102 artiklassa tarkoitettu kielletty kilpailunrajoitus tai että asian tutkiminen olisi tarpeen terveen ja toimivan kilpailun turvaamiseksi markkinoilla.

Viraston päätös asian tutkimatta jättämisestä ei sisällä arviota epäillyn kilpailunrajoituksen lainmukaisuudesta. Mikäli virasto saa uutta tietoa, jonka perusteella on syytä epäillä asiassa käsitellyn toiminnan olevan kilpailulain vastaista, Kilpailu- ja kuluttajavirasto voi ottaa asian uudelleen käsiteltäväksi.

Sovelletut säännökset

Kilpailulain (948/2011) 1 § ja 32 §

Muutoksenhaku

Kilpailu- ja kuluttajaviraston tässä asiassa antamaan päätökseen saa hakea muutosta markkinaoikeudelta kilpailulain 44 §:n mukaan siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään.

Lisätiedot

Lisätietoja antaa apulaisjohtaja Valtteri Virtanen, puhelin 029 5053621, sähköposti etunimi.sukunimi@kkv.fi

Apulaisjohtaja Valtteri Virtanen

Kilpailuasiainneuvos Topi Johansson

¹ Markkinaoikeus on viimeaikaisessa päätöksessään katsonut, että Kilpailu- ja kuluttajaviraston on ollut perusteltua jättää asia tutkimatta kilpailulain 32 §:n nojalla muun muassa sen vuoksi, että kyseessä on ollut yksittäinen ja alueellisesti rajattu tapaus. MAO nro 937/14/231, 22.12.2014.